

Natuur rond het Markdal

Info 06-400047219

Kerstvogel wandeling

Ja alweer een wandeling, kille heldere vrijdagochtend, de start zoals altijd vanaf de Duivelsbrug tot aan de stuw en weer terug. Afgelopen weken de bekende donkere en natte dagen voor kerstmis.

Mooi hoog water in de Mark, altijd weer enkele Meerkoeten, en een Waterhoentje dat de Mark oversteekt. Héé wat is dat enkele kleine vogeltjes op het modderige pad, vlug de kijker, een Heggenmus, een Roodborst en twee vrouwtjes Vink zo bij elkaar. Zeker wat vliegjes pikken uit de natte modder... geen idee... Mooi vier mannetjes Kuifeend zwemmend, een pleisterend op de Mark, mooi zwart witte flanken, met kuif, onmiskenbaar. Natuurlijk ca driehonderd Grote Canadese ganzen vanaf de Bieberg tot bijna aan de stuw, verspreid grazend, een mooi gezicht zo de zon erop en alle koppen naar beneden. Goed opletten, er is er altijd wel een of enkele, die de omgeving bewaken. Ook onder de dode eik op het gazon vele voedselzoekende ganzen, en zelfs in de eik drie rustende Aalscholvers.

Wat was dat? Lijkt wel het geluid van een IJsvogel, een 'doffe piep', helaas niet kunnen zien. Ze zijn dan ook zo snel, dat je ze meestal mist. Enkele collega vogelaars kwam ik tegen en ja natuurlijk die hadden hem al wel goed gezien, en misschien toen wel opgejaagd.... Wat ze ook goed waargenomen hadden langs de sloot nabij IJsvermaak, een Grote Gele Kwikstaart. In de broedtijd is deze kwik voornamelijk aanwezig nabij snel stromende beken. Een zeldzame verschijning, nu hier fanatiek voedsel (allerlei vliegjes en klein grut) te vergaren. Tevens worden ze in de winterperiode ook wel waargenomen op de platte daken in de stad.. Daar blijft altijd wel ergens water staan en zijn er wel muggen en andere insecten te vinden.

Misschien tref ik hem straks nog met het terug gaan nabij het onder water staande IJsvermaak.

Grote Gele Kwikstaart houdt van snel stromend water!

Foto Ria Lambregts

vooral de slikkige randen, de grens van land en water, om die Grote Gele Kwik te kunnen treffen. Meestal blijven ze nog wel een aantal dagen hier aanwezig, als er maar genoeg te eten

**Vroeg voorjaarsgeklepper hoorde Enith.
Foto Ellen Rijken**

Stil was het, onderweg naar de stuw, het dal afspeurend, zóóó een 160 Meerkoeten grazend op het weiland, zoveel bij elkaar nog niet vaak hier gezien. Een paar Nijlganzen en ca vijftien Waterhoentjes staan er ook nog bij. Verder was de waterplas leeg, ook verder in het dal niets. We gaan alweer terug. Veel Kauwen foerageren in de rand van de dode beuken in het drassige weideperceel. Ja, hè hè. enkele Koolmezen en een Pimpelmees nabij de staatsbosbeheer fruitgaarde. Een kijkkerblik door de notenbongerd, altijd goed voor een aantal voedselzoekende Houtduiven, Zwarte Kraai en verder in de hoek een koppel Nijlganzen. Heel in de verte, vanuit het Mastbos horen we de lach van de Groene Specht.

Weer terug nabij IJsvermaak, alles afzoekend,

valt, misschien hebben anderen dan weer meer geluk! We hebben ook in het geheel geen wintergasten gezien, het moet toch echt kouder worden om soorten uit het hoge noorden hier te kunnen waarnemen.

Tot een volgende keer maar weer, houdoe!

Willem Veenhuizen - West Brabantse Vogelwerkgroep

Markandalletjes

* Bewolkte stille kerstdagen. Op kortste dag van het jaar toch al klepperend paar ooievaars op nest Gilzewouwerbeek. Zag Enith Pieterse als voorbode voor een spannend voorjaar!

* Eindejaars bloeiende planten jacht! Zondagmiddag 29 december. 13u30-15u30. Verrassende laatbloeiers, vroegbloeiers en altijd bloeiers. Aanmelden Website IVN Mark&Donge.

* Oergezellige Mark en Leij Nieuwjaarsquiz. Vrijdagavond 3 januari. 19u inloop. Start 19u30. Voor teams en belangstellenden. Altijd gezellig in Bellevue. Chaam. Dorpstraat 27. Olv Team Victor en vereniging Mark en Leij.

* Speciale wilde planten basiscursus van Floron. Onze wilde flora leren kennen en herkennen? Veertien digitale cursuslessen. Start 19 maart. In eigen tempo tot juli. Met feed back van docenten. Introductieavond 22 april. Vier natuurexcursies 10 mei, 24 mei, 14 juni, 5 juli. Uniek in NL Van Floron en KNNV Breda en Tilburg. Zie www.floron.nl/floracursus.

* Verstikkende Stikstof Ulvenhoutse Bos. Landelijk en in Brabant veel belangstelling voor uitkoop Piekbelasters. Animo rondom Ulvenhoutse Bos nog onbekend. Ook van belang voor Markdal beekherstel. Nog geen grammetje stikstof minder. Wel goede voortgang met vernatting. Raad van State scherpt regels verder aan (zie intern salderen). Provincie handhaaft vergunningenstop. GGA project ziet amper landbouw piekbelasters, maar gaat daarvoor (onjuist) uit van hogere normen voor uitkoopregeling.

Natuurverenigingen (Groene Koepel, nmv Markkant, IVN Mark&Donge, Milieuvereniging Oosterhout) inventariseerden op basis van juiste RIVM criteria meer dan 100 agrarische piekbelasters. Verder nog veel emissies uit verkeer en industrie (Isover: Etten-Leur). GGA werkt nu aan 'wenkend perspectief' dat is hard nodig, ook voor recreatieve natuurbeleving. Goed voornemen voor 2025!

* Hoopgevend zijn de bedrijven die nu toekomstgericht gaan werken, o.a. jonge boeren, Caring Farmers, etc. En burgers die het heft in eigen hand nemen voor duurzame landbouw via aankoop vierkante meters zoals Land van Ons, Natuurfonds Brabants Landschap, etc.! Wachten op overheden is te vaak onzeker en wisselend.

* Consumenten en tankstation Berkhof hebben plastic bestek al ingewisseld voor duurzaam hout! Nu de grote jongens zoals Tatra, Yara en Isover nog.....

* Ondertussen wordt het Markdal verder ingericht. Recreatie blijft heet hangijzer voor terreinbeheerders. Gewerkt wordt aan ontwerp laatste stuk zuid en noord van de A58. En duikt de Grote Gele Kwikstaart op die nestelt bij snelstromend water. Daar moeten we het van hebben!

* Gelukkig en duurzaam Nieuwjaar voor ieder, zijn dierbaren en onze dierbare natuur!

Namens hele team stukjesschrijvers

Burgers switchen van fossiel naar duurzaam. Tatra, Yara en Isover in 2025?